

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Samarbetsavtal med Karolinska institutet om utveckling av sjukvårdens organisation och ledarskap

Föredragande landstingsråd: Ralph Lédel

Ärendet

Landstingskontoret föreslår ett samarbetsavtal med Karolinska institutet om utveckling av sjukvårdens organisation och ledarskap.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att godkänna samarbetsavtal med Karolinska Institutet om utveckling av sjukvårdens organisation och ledarskap

att ersättningen 300 000 kronor per år för utnyttjad utbildningsplats finansieras inom hälso- och sjukvårdsnämndens budget.

Stockholms läns landsting och Karolinska Institutet bedriver en omfattande verksamhet i samverkan. Föreliggande samarbetsavtal syftar till en utveckling av sjukvårdens organisation och ledarskap. Utbildningen ger kompetensutveckling och säkerställer hälso- och sjukvårdens ledarförsörjning i framtiden. Genom utbildningen kan Stockholms läns landsting möta framtidens krav inom hälso- och sjukvården och samtidigt effektivt utnyttja de intellektuella och materiella resurserna.

Bilagor

1	Samarbetsavtal	
2	Missiv	2002-04-19
3	Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande	2002-05-23

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 4 juni 2002.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 10 juni 2002.

Ärendet och dess beredning

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 28 maj 2002 beslutat rekommendera landstingsstyrelsen att godkänna samarbetsavtal mellan landstinget och Karolinska Institutet om utveckling av sjukvårdens organisation och ledarskap. Avtalet innebär att KI erbjuder forskarutbildningsprogram inom medical management med 10 platser för landstinget. Landstinget bidrar med 300 000 kronor per utnyttjad utbildningsplats och år. Avtalet skall gälla under 5 år.

Landstingskontoret har i tjänsteutlåtande den 29 maj 2002 föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* godkänna samarbetsavtal med Karolinska Institutet om utveckling av sjukvårdens organisation och ledarskap, *att* ersättningen 300 000 kronor per år för utnyttjad utbildningsplats finansieras inom hälso- och sjukvårdsnämndens budget.

Samarbetsavtalet har arbetats fram i samråd mellan landstingskontoret, hälso- och sjukvårdsförvaltningen och Karolinska Institutet. Vad gäller bakgrunden till och innehållet i detta avtal hänvisar kontoret till bilagda tjänsteutlåtande från hälso- och sjukvårdsförvaltningen den 23 maj 2002. Finansieringen av lönekostnaden för den som deltar i utbildningen åvilar den enhet vars medarbetare deltar i forskarutbildningen. Kontoret har därutöver inget att tillägga.

Avtalet som innebär vissa ekonomiska åtaganden för landstinget under en längre period bör godkännas av landstingsfullmäktige.

Bilagor

Samarbetsavtal 2002-05-23

SAMARBETSAVTAL

*mellan Stockholms läns landsting och Karolinska Institutet
om utveckling av sjukvårdens organisation och ledarskap*

1. Bakgrund

Stockholms läns landsting (SLL) har landets största sjukvårdsorganisation som betjänar nära 2 miljoner invånare. Dess hälso- och sjukvård är nationellt och internationellt betraktat mycket dynamisk. Den politiska och administrativa organisationen har under 1990-talet undergått genomgripande förändringar. Nya styrformer och ersättningsmodeller har tagits i bruk. Befolkningsföreträdarrollen har understrukits i det politiska beslutsfattandet. Kraftiga omstruktureringar har genomförts. Beställarorganisationer, primärvårds- och andra öppenvårdsenheter samt sjukhus har en personal med hög kompetens. Sjukvårdens utrymmen och utrustning är moderna.

Karolinska Institutet (KI) är landets enda medicinska universitet med grundutbildning för de flesta av sjukvårdens yrkesgrupper och med en internationellt erkänd forskning som svarar för 40 % av landets hälsovetenskapliga produktion. Forskningen spänner över ett vitt fält från basal molekylär- och cellbiologi till klinisk patientnära forskning samt folkhälso- och vårdvetenskaplig forskning.

År 2002 inleddes verksamheten vid Medical Management Centrum på Karolinska Institutet. Dess uppgift är att genom forskning och utbildning medverka till att resurser i form av kompetens, kunskap, materiella och andra tillgångar, genom lärande kan utnyttjas och utvecklas på bästa sätt för att förbättra människors hälsa.

SLL och KI bedriver en omfattande verksamhet i samverkan. Utbildning och kompetensutveckling är inte längre en angelägenhet enbart för akademien och universitetssjukhusen, utan en allt intensivare växelverkan sker mellan undervisning, forskning, praktiskt utvecklingsarbete och hälso- och sjukvård. Universitetets särskilda ansvar är att ansvara för generering av ny kunskap samt aktiv kunskaps- och teknologiöverföring till hälso- och sjukvården samt bidra till ett klimat av kreativitet och förnyelse. Hälso- och sjukvården erbjuder en arena för klinisk utbildning och utveckling samt fält för den patientnära forskningen.

2. Mål

Samarbetet mellan SLL och KI kring utveckling av sjukvårdens organisation och ledarskap har följande syften:

Att etablera området medical management (medicinsk ledarskaps- och organisationskunskap) som akademisk disciplin med forskarutbildning för att dels generera kunskap och kompetens, dels öka intresset hos framförallt yrkesverksamma inom sjukvården att utveckla sitt ledarskap och söka chefsuppgifter

Att därigenom bidra till kompetensutveckling och säkerställa hälso- och sjukvårdens ledarförsörjning

Att skapa ett gemensamt forum för beslutsfattare, professionella och forskare för att genom en aktiv växelverkan mellan forskning, tillämpning och praktisk erfarenhet bidra till ett gemensamt lärande

Att genom gemensamma insatser medverka till en utveckling av hälso- och sjukvårdens organisation och medarbetare så, att en vård med hög kvalitet och tillgänglighet, patientcentrerad verksamhet, evidensbaserat professionellt handlande och ett effektivt utnyttjande av intellektuella och materiella resurser kan säkerställas

3. Verksamhetsformer

SLL och KI upprätthåller gemensamt

3.1 Ett forskarutbildningsprogram i medical management, till vilket anställda vid landstingets enheter samt vid enheter finansierade av landstinget kan antas. De till utbildningsprogrammet antagnas forskningsprojekt inriktas på angelägna forskningsfrågeställningar, som är av intresse för både SLL och KI.

3.2. Ett samarbete i nätverksform mellan sjukvårdsenheter i SLL och KI:s Medical Management Centrum som inriktas på ledarskaps- och organisationsutveckling. Syftet är att skapa en nära och kontinuerlig kontakt mellan forskning och praxis för att möjliggöra att forskningsresultat snabbt kan implementeras och att forskningen kan inriktas på frågeställningar som väcks i verksamheten.

3.3. Ett samverkansorgan, vars uppgift är att identifiera forskningsfrågeställningar inom kunskapsområdet medical management, besluta om att anta personer till forskarutbildningen och säkerställa för utbildningen nödvändig

LS 0205-0245

infrastruktur och handledarstöd för projekt och doktorander. Samverkansorganet består av 3 representanter från SLL respektive KI. Ordförande utses av SLL.

3.4. Ett forum för gemensamt lärande för politiska och administrativa beslutsfattare, professionella inom hälso- och sjukvården samt forskare med för sjukvårdens ledning, organisation och utveckling relevant kompetens.

4. Åtaganden

4.1. KI

KI har etablerat Medical Management Centrum samt forskarutbildningsämnet medical management och garanterar dess verksamhet under en 5 års period med en resursinsats motsvarande 2 Mkr pr år.

KI erbjuder sina samlande kunskapsresurser och sin akademiska utbildnings- och forskningsstruktur att till tillämpliga delar utnyttjas av de gemensamma verksamheter som beskrivs i detta samarbetsavtal.

KI upprätthåller ett forskarutbildningsprogram i medical management och erbjuder 10 platser att utnyttjas av anställda vid SLL samt vid enheter finansierade av landstinget. KI ger de som valts att ingå i forskarutbildningsprogrammet handledning i uppgörandet av individuella studie- och forskningsplaner, anordnar behövliga forskarutbildnings- och metodkurser, anvisar lämplig övrig utbildning som kan tas utanför KI och ansvarar för rekrytering av handledare för avhandlingsprojekten.

4.2. SLL

SLL möjliggör för sina anställda vid landstingets enheter att delta i det forskarutbildningsprogram i medical management som beskrivs i detta avtal.

SLL skapar förutsättningar för att deltagande i forskarutbildningen och därtill knuten forskning kan bedrivas i tjänsten.

SLL bidrar till upprätthållandet av forskarutbildningsprogrammet med ersättning till Medical Management Centrum på KI om 300 000 kr per enligt p 4.1 utnyttjad utbildningsplats och år.

5. Genomförande

I samband med undertecknandet av detta samarbetsavtal tillsätts ett samverkansorgan enligt punkt 3.3 i detta avtal.

Medical Management Centrum ansvarar för administrationen av forskarutbildningsprogrammet samt för underhandlingar med resultatansvariga arbetsgivare för de personer som valts att ingå i forskarutbildningsprogrammet.

Medical Management Centrum ansvarar för att det nätverk kring kompetens- och organisationsutveckling som nämns i punkt 3.2 etableras.

SLL utser ansvariga som i samarbete med Medical Management Centrum upprätthåller det forum för lärande som nämns i punkt 3.4.

6. Uppföljning

Medical Management Centrum lämnar minst en gång per år en rapport till det i punkt 4.3 nämnda samverkansorganet om den verksamhet som bedrivits inom ramen för detta avtal.

7. Giltighet

Detta avtal träffas för perioden 2002-07-01....2007-06-31.

Missiv

Medicin och sjukvård står inför stora utmaningar i hela världen. Vi upplever ett ökande gap mellan det som är medicinskt möjligt och därmed upplevs som önskvärt och det som kan genomföras inom ramen för begränsade resurser. I högt utvecklade länder understryks detta av den ökande andelen äldre.

Hälso- och sjukvården är en verksamhet, som i de flesta länder definieras som en del av det samhällsliga välfärdssystemet och därmed ett ansvar för demokratiskt valda befolkningsföreträdare. Ett stort antal intressentgrupper berörs, och systemets komplexitet påverkas därtill av en medicinsk kunskaps- och teknologiutveckling som accelererar. Tillhandahållandet av sjukvårdstjänster påverkas av denna komplexitet. Patienter hamnar bakom organisatoriska barriärer, upplever bristande tillgänglighet och ökande väntetider. Bristen på kontinuitet och ett smidigt överförande av ansvar mellan utförare riskerar att påverka negativt både patientsäkerhet, medicinskt behandlingsresultat och servicekvalitet samt öka risken för resurstapp.

Hälso- och sjukvården är en professionell serviceorganisation. Medarbetarna är högt utbildade experter med hög grad av professionell autonomi. Olika yrkesgrupper befinner sig i olika stadier av sin professionaliseringsutveckling och benägenhet att avgränsa ett kunskapsrevir. Den multiprofessionella sjukvårdsorganisationen innebär en stor ledarskapsutmaning.

Hälso- och sjukvårdens yrkesgrupper åtnjuter högt förtroende hos allmänheten. Yrkenas dragningskraft bland unga är dock på avtagande. Många länder har en ökande brist på kvalificerad hälso- och sjukvårdspersonal.

Medicinsk vetenskap och teknologi utvecklas i allt snabbare takt. Nya genombrott som klarlägger många allvarliga och vanliga sjukdomars orsaks- och molekylära uppkomstmekanismer är sannolika. En utmaning blir att säkerställa att dessa upptäckter kan tas i bruk på ett snabbt, men samtidigt kritiskt och kostnadseffektivt sätt. Innovationer måste implementeras. Hälso- och sjukvården har att kontinuerligt förbättra och lära, att varsebli förändringar i omvärlden och att tillgodogöra sig den expanderande kunskapsbasen. Detta ställer stor krav på sjukvårdens ledarskap.

Det prestigefyllda Institute of Medicine i USA har i en nyligen publicerad rapport (Crossing the Quality Chasm: A New Health System for the 21st Century. Washington: National Academy Press, 2001) definierat följande sex mål för sjukvårdens förnyelse: den skall ge tjänster som är säkra, verkningsfulla, patientcentrerade, kostnadseffektiva, jämlika och som kan erhållas utan dröjsmål. Förslagen omfattar följande: tillämpa systematiskt evidensbaserad

kunskap, utnyttja informationsteknologi för att öka patienters och medborgares möjlighet att erhålla medicinsk information och information om utförarens kvalitet och resultat och för att förbättra vård och resursutnyttjande, knyt belöningsystem till förbättringsarbete och satsa på personalens kompetens och förändringsbenägenhet.

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen

Förvaltningen har anfört följande:

Vid KI har påbörjats etablering av en ny institution - institutionen för Lärande, Informatik, Management och Etik (LIME). En del i den nyinrättade institutionens uppdrag avser forskning och ledarskapsutbildning inom hälso- och sjukvården. Forskarprogrammet avses påbörjas hösten 2002.

Samarbetet mellan landstinget och institutet syftar bl. a till att etablera området *Medical Management* som akademisk disciplin med forskarutbildning för att dels generera kunskap och kompetens, dels öka intresset hos framför allt yrkesverksamma inom sjukvården att utveckla sitt ledarskap och söka chefsuppgifter. För en närmare beskrivning av samarbetet hänvisas till bifogat avtalsförslag.

Forskningen är tänkt att ske i en öppen process där idéer och resultat redovisas i forskargruppen och för företrädare samt beslutsfattare i hälso- och sjukvården. En grundläggande tanke med *Medical Management* är att etablera nära och kontinuerlig kontakt mellan forskning och praxis innebärande att verksamheten ska kunna tillgodogöra sig forskningsresultaten snabbt och vice versa att forskningen ska kunna anpassa sig till frågeställningar som uppstår i det dagliga arbetet utan att ge avkall på forskningens villkor avseende vetenskaplighet, metod och kvalitet.

Landstinget och KI identifierar och beslutar i samråd i frågeställningar som är aktuella för forskarprogrammet.

KI åtar sig att etablera *Medical Management Centrum* samt forskarutbildningsämnet *medical management* och att garantera forskningsverksamhet under 5 år med en resursinsats motsvarande 2 Mkr per år.

Landstinget åtar sig att bidra till upprätthållandet av forskarutbildningsprogrammet med ersättning till *Management Centrum* vid Karolinska institutet om 300 000 kr per utbildningsplats och år, dock högst 10 utbildningsplatser. Ersättningen gäller utbildningsplatser som utnyttjas av anställda vid SLL och vid enheter finansierade av SLL. Ersättningen om 300 000 kr per utbildningsplats och år finansieras inom hälso- och sjukvårdsnämndens budget

Finansieringen av lönekostnaden för den som deltar i utbildningen åvilar den enhet vars medarbetare deltar i forskarutbildningen.

LS 0205-0245

Samarbetsnämnden KI-SLL har behandlat etablerandet av ett forsknings-
utbildningsprogram vid sammanträde den 18 april.

Bifogat samarbetsavtal har arbetats fram av KI, HSNstaben och landstings-
kontoret i samråd.

HSNstaben är positiv till att ett gemensamt forskarprogram inrättas mellan
landstinget och KI som syftar till utveckling av organisation och ledarskap
inom hälso- och sjukvården enligt det avtal som föreligger.